

Asia: VN/29388/2025

Lausuntopyyntö sosiaali- ja terveysministeriön asetusluonnoksesta alkoholilain valvonnasta annetun sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen muuttamiseksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa (jäljempänä MaRa) esittää lausuntonaan seuraavaa:

1. Asetusten valmistelusta

Nyt lausunnonlle lähetetty sosiaali- ja terveysministeriön sekä valtioneuvoston asetusluonnos liittyy eduskunnan käsiteltävänä olevaan alkoholilain muutosesitykseen (HE 131/2025 vp).

Hallituksen esitykseen sisältyvä menettely mahdollistaa myös yksittäiselle ravintolalle alkoholin kotiinkuljetuksen toisin kuin sosiaali- ja terveys-ministeriössä valmisteltu erittäin byrokraattinen ensimmäinen lausunnolla ollut esitys. MaRa kiittää hallitusta siitä, että lausuntopalaute on näiltä osin otettu hyvin huomioon.

Sosiaali- ja terveysministeriö järjesti aiemmin annetun ja sittemmin peruutetun hallituksen esityksen (173/2024 vp) vireillä oloaikana kuulemis-tilaisuuden (29.11.2024), jossa sidosryhmillä oli mahdollisuus esittää näkemyksiään asetusluonnosten pykälien toimivuudesta ja mitä mahdollisia parannustarpeita niissä oli.

MaRa kiittää siitä, että myös nyt annetuissa asetusluonnoksissa on otettu huomioon elinkeinolta saatu palaute. Asetusehdotukset eivät sisällä byrokraattisia ja hallinnollista taakkaa sisältäviä menettelytapoja.

2. Yksityiskohtaiset kommentit

Alkoholijuomien anniskelun omavalvontasuunnitelman sisältö (3 §)

Ehdotetun 3 §:n 1 momentin 5 kohdan nojalla omavalvontasuunnitelmassa on oltava kuvaus siitä, miten luvanhaltija varmistaa, että alkoholijuomia luovutetaan toimitukseen toimitusluvanhaltijalle tai tämän lukuun toimivalle sekä siitä, miten luvanhaltija voi jälkikäteen todentaa alkoholijuoman toimitusluvan haltijan nimen ja lupanumeron, jos alkoholijuomia luovutetaan toimitukseen.

Perustelumuistiossa todetaan, että luvanhaltija voisi omavalvontasuunnitelmassa esimerkiksi kuvata, miten se huolehtii siitä, että kaikilla työntekijöillä on ajantasaiset tiedot siitä, minkä tahon kanssa vähittäismyyntiluvan haltija on tehnyt sopimuksen alkoholijuomien toimittamisesta.

MaRa pitää perustelumuistion kirjausta selkeänä. Sopimuskumppanit on mahdollista kuvata esimerkiksi omavalvontasuunnitelmassa tai sen liitteessä. Selvyyden vuoksi olisi hyvä mainita, että jos vähittäismyyntiluvan haltija on hankkinut toimitusluvan eikä ulkopuolisia toimitusluvan haltijoita käytetä, tätä koskeva kirjaus riittää.

Alkoholilain 35 §:n ja asetusehdotuksen mukaan vähittäismyyjän tulee voida jälkikäteen todentaa alkoholijuomaa toimittavan toimitusluvanhaltijan nimi ja lupanumero. Perustelumuistiossa todetaan, että tämän vuoksi olisi perusteltua, että toiminnanharjoittaja kuvaisi omavalvontasuunnitelmassaan, miten se käytännössä huolehtii siitä, että edellä mainitut tiedot olisivat tarvittaessa sen saatavissa.

MaRa kannattaa perustelumuistion kirjausta. Vähittäismyyntiluvan ja toimitusluvanhaltijan sopivat siitä, kumman järjestelmään tilaustiedot kirjautuvat, josta ne ovat tarvittaessa saatavissa. Jos esimerkiksi alkoholitoimituksesta vastaa ulkopuolinen yhtiö (esimerkiksi kuljetusyritys tai ruokalahettiyritys), jonka järjestelmiin kuljetukset tallentuvat, toimituksen ja toimitusluvan haltijan yksilöinti perustuu toimitusluvan haltijan rekistreistä saataviin tietoihin. Omavalvontaan kirjataan tällöin se, että toimitusta koskevat tiedot saadaan tarvittaessa sopimuskumppanilta.

Alkoholijuomien toimituksen omavalvontasuunnitelma (5 a §)

MaRa toteaa, että säännöksen 1 momentin 2 - kohta ja 4 - kohta ovat osin päällekkäisiä. 2- kohdan mukaan omavalvontasuunnitelmassa on oltava selvitys toimintatavoista, miten erilaisissa riskitilanteissa toimitaan ja miten toimitaan tilanteissa, joissa on kieltäydyttävä luovuttamasta alkoholijuomia. 4 – kohdan nojalla omavalvontasuunnitelmassa on oltava selvitys toimintatavoista

estää alkoholilain vastainen luovutus tai välittäminen. Asetuksen jatkovalmistelussa päällekkäisyys tulee poistaa.

Asetusehdotuksen mukaan alkoholijuomien toimitusluvanhaltijan on pidettävä kirjaa toteutetuista uusien alkoholijuomien toimittajien perehdytyksistä ja toimituspassitodistusten tarkistamisesta. MaRa pitää säännöstä perusteltuna omaavalvonnän toteuttamisen varmistamiseksi.

Aiemmassa asetusluonnoksessa olleet byrokraattiset kirjanpitovelvoitteet on poistettu, mitä MaRa pitää erittäin tärkeänä ja kannatettavana.

Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry

Veli-Matti Aittoniemi

Kai Massa

varatoimitusjohtaja

lakimies

Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry on matkailu-, ravintola- ja vapaa-ajan palvelualojen elinkeino- ja työmarkkinajärjestö. MaRa edustaa hotelleja, kylpylöitä, viikko-osakeyhtiöitä, leirintäalueita, kongressi- ja tapahtumatoimialan yrityksiä, ravintoloita, catering-yrityksiä, eines- ja valmistuskeittiöitä, kahviloita, pubeja, yökerhoja, liikenneasemia, huvi-, teema- ja elämyspuistoja, keilahalleja, festivaaleja ja konsertti-tapahtumia, ohjelmapalveluyrityksiä, luontomatkailuyrityksiä, hiihtokeskuksia sekä matkailun markkinointi- ja välityspalveluita tarjoavia yrityksiä. MaRassa on 3 100 jäsentä, joilla on 8 000 toimipaikkaa. MaRan jäsenyritykset työllistävät noin 70 000 henkilöä.

Massa Kai

Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry